

Sygn. akt III RC 214/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Brodnicy Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marzena Sirokos

Protokolant: stażysta Natalia Rudnik

po rozpoznaniu w dniu 13 lutego 2019 r. w Brodnicy

sprawy z powództwa P. R. (1)

przeciwko małoletnim D. i M. rodz. R. zastąpionych przez matkę K. R. (1)

o obniżenie alimentów

1) obniża rentę alimentacyjną należną od pozwanego P. R. (1) na rzecz małoletniego M. R. z kwoty po 400 (czterysta) złotych miesięcznie zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu I Wydział Cywilny z dnia 30 lipca 2018 roku sygn. akt I C 1258/18 do kwoty po 250 (dwieście pięćdziesiąt) złotych miesięcznie z dniem 1 marca 2019 roku, płatne do dnia 10 – tego każdego miesiąca do rak matki małoletniego K. R. (1) wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z kwot,

2) oddała powództwo w pozostałym zakresie,

3) nie obciąża stron kosztami procesu w tym nieuiszczoną opłatą sądową.

Sędzia

/-/M.S.

III RC 214/18

UZASADNIENIE

Powód P. R. (1) pozwie wniesionym przeciwko małoletnim D. R. i M. R. zastąpionych przez matkę K. R. (1) wniósł o obniżenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 30 lipca 2018 roku, sygn. akt: I C 1258/18 na rzecz mał. D. R. z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 250 zł miesięcznie oraz na rzecz mał. M. R. z kwoty po 400 zł miesięcznie do kwoty po 250 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu podał m.in., że od czasu zasądzenia alimentów znacznie pogorszyły się jego możliwości finansowe. Został zmuszony do wyprowadzenia się ze wspólnego mieszkania. Powód zamieszkuje w domu brata wraz z jego rodziną i ojcem. Dzięki pomocy finansowej ojca jest w stanie jakoś funkcjonować. Powód obecnie odbywa staż w firmie (...) sp. j. w S., gdzie został skierowany z Urzędu Pracy. Wynagrodzenie stażowe wynosi 950 zł miesięcznie i jest to jedyny dochód osiągany przez powoda. Zasądzone alimenty prawie w całości wyczerpują dochód powoda, gdyby nie pomoc rodziny nie byłby w stanie funkcjonować. Obecnie jednak ojciec powoda zachorował na nowotwór i przebywa w szpitalu. Powód ponosi miesięcznie wydatki w wysokości: -800 zł – alimenty, -200 zł – wyżywienie, -140 zł - dojazdy do pracy, 60 zł – ubezpieczenie, -150 zł – telefon, 122 zł - kredyt gotówkowy, 250 zł - połowa raty kredytu

zaciągniętego na remont mieszkania, w którym zamieszkują pozwani. Powód ma również problemy z kręgosłupem oraz leczy się na depresję po całej sytuacji związanej z rozwodem oraz nieuzasadnionych oskarżeniach kierowanych przez jego byłą żonę i dzieci, pozostających pod silnym wpływem matki. Był zmuszony zaciągnąć kredyt w kwocie 2000 zł, aby móc regularnie płacić alimenty.

Na rozprawie w dniu 13 lutego 2019r. K. R. (1) wniosła o oddalenie powództwa. Zdaniem matki pozwanych wysokość alimentów, które płaci powód była w zasięgu jego możliwości finansowych.

Sąd ustalił, co następuje:

Sąd Okręgowy w Toruniu w sprawie I C 1258/18 wyrokiem z dnia 30 lipca 2018r. w sprawie z powództwa K. R. (1) przeciwko P. R. (1) rozwiązuje związek małżeński powódki K. R. (2) z domu C., urodzonej (...) w W., córki L. i S. z pozwanym P. R. (1), urodzonym (...) w G.-D., synem J. i M. zawarty 17 czerwca 2000r. w R., zarejestrowany w Urzędzie Stanu Cywilnego w W. pod numerem (...) - przez rozwód z winy pozwanego. W wyroku Sąd w pkt 2 wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi stron: D. R. urodzoną (...) w G.-D. i M. R. urodzonym (...) w R. powierzył powódce, a pozwanemu ograniczył ją do współdecydowania o najistotniejszych sprawach dzieci. W pkt 4 nałożył na obie strony obowiązek ponoszenia kosztów utrzymania małoletnich dzieci i udziałem pozwanego w tych kosztach zasądził od P. R. (1) alimenty na rzecz każdego z małoletnich: M. R. i D. R. w kwocie po 400,00(czterysta) zł miesięcznie. W pkt 6 wyroku nakazał pozwanemu, aby opróżnił i wydał powódce lokal mieszkalny nr (...) położony w O. pod numerem 83B z uwagi na rażąco naganne zachowanie -bez prawa do lokalu socjalnego.

Na dzień orzekania w sprawie o rozwód:

P. R. (2) zeznał, że zarabiał 900zł miesięcznie i otrzymywał od 100 zł do 200zł premii. Przyznał, że był w stanie zarobić 1200zł. Na własne utrzymanie potrzebuje 1000zł. Do pracy dojeżdżał motorowerem. Potrafi wykonywać zawód stolarza, lakiernika i ślusarza. Spłacał kredyt w kwocie 420 zł miesięcznie. Przyznał, że miesięcznie przepijał 200zł.

K. R. (1) zeznała, że mąż zarabia więcej niż oficjalnie i pracuje przy rozbieraniu aut. Na utrzymanie dzieci potrzebowała 1000zł. Pracowała dorywczo i zarabiała do 2000zł miesięcznie. Otrzymywała zasiłek rehabilitacyjny w kwocie 1700zł.

(dowód: akta sprawy Sądu Okręgowego w Toruniu I C 1258/18.)

Na dzień dzisiejszy:

P. R. (1) ma lat: 46.z zawodu jest rolnikiem. Pracuje do maja na okres próbny, ale będzie miał umowę o pracę przedłużoną. Nie ma innych źródeł utrzymania. Miesięcznie zarabia 2200 zł brutto, 1900 zł netto i pracuje od godz. 8:00 do 16:00. Mieszka z tatą, który ma 85 lat i jest chory na nowotwór. Zeznał, że chce się wyprowadzić od ojca. W jego ocenie nie ma on możliwości wykonywania dodatkowych prac. Jego tata ma rentę chorobową 1100 zł. Brat powoda ma gospodarstwo rolne i powód i pozostali wspólnie mieszkają. Spłaca połowę wspólnego kredytu - 240 zł a drugą połowę była żona, czyli K. R. (1). Zaciągnął dodatkowy kredyt, sprzedał samochód. Ubezpieczył się od nieszczęśliwych wypadków - miesięczna kwota - 60 zł. Na wyżywienie wydaje 200 zł miesięcznie i 140 zł miesięcznie na dojazdy do pracy - motorowerem bądź kupuje bilet miesięczny. Przyznał, że małoletnia pozwani nie chcą z nim mieć kontaktu.

(dowód: zeznania powoda k. 40v. – 41, faktury, dowodów spłat kredytu, umowa o kredyt k 8 – 11, - oświadczenia pracodawcy k. 7, 12, harmonogram spłaty kredytu k. 6,

K. R. (1) ma lat 42 z zawodu jest krawcem. Nie pracuje na stałe, otrzymuje rentę chorobową 1045 zł. Pracuje dorywczo, ma zawartą umowę o dzieło w K. Kard i prowadzi nadzór nad tapicerką. To ile zarobi zależy od tego, ile czasu jest w pracy. Mieszka z dziećmi w samodzielnym mieszkaniu. Czynsz za mieszkanie wynosi 240 zł i z urzędu

gminy otrzymuje dodatek mieszkaniowy w kwocie 170 zł. Otrzymuje dwa świadczenia 500 plus, czyli 1000 zł. Za światło płaci 120 zł miesięcznie, gaz 50 zł na 2 miesiące, telefon, media około 400 zł miesięcznie.

Pozwany M. R. ma 17 lat. Jest na przyuczeniu zawodowym. Nie chodzi do szkoły i dostaje 190 zł miesięcznie od października 2018r., Jeśli skończy przyuczenie to będzie miał zawód mechanika. Małoletni ma depresję. Korzysta z pomocy psychologa w R., co 3 miesiące. Koszty wizyt pokrywane są z NFZ. Był przyjęty do szpital z powodu zażycia marihuany.

D. R. ma ukończone 15 lat, uczy się w gimnazjum w O.. Dziewczynka ma również depresję, bierze leki. Jedzenie, ubrania, środki czystości to koszt utrzymania pozwanej przekracza 800 zł. Podobny koszt utrzymania jest M. R.. K. R. (1) płaci miesięcznie 240 zł raty kredytu. Kupiła samochód, na który kredyt wzięła jej mama i spłaca kredyt 350 zł. K. R. (1) musi mamie oddawać pieniądze z tego tytułu.

(dowód: zeznania K. R. (1) k. 41 – 41 v.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

- zeznań P. R. (1) k. 40v. – 41,
- zeznań K. R. (1) k. 41 – 41 v.
- karty informacyjnej leczenia szpitalnego M. R. k 37, 38
- faktur, dowodów spłat kredytu, umowy o kredyt k 8 – 11,
- oświadczenia pracodawcy k. 7, 12
- harmonogramu spłaty kredytu k. 6,
- odpisu wyroku o rozwód k. 5
- akt sprawy Sądu Okręgowego w Toruniu o rozwód I C 1258/18

Sąd zważył, co następuje:

Sąd przedłożonym przez powoda dokumentom ich odpisom i kserokopiom dał wiarę. W zasadzie prawdziwości dokumentów żadna ze stron nie kwestionowała a jedynie w sposób odmienny, różny interpretowały przedstawione w nich dane. Samego faktu, że zostały złożone kserokopie dokumentów a nie np. odpisy na rozprawie nikt nie kwestionował.

Zeznania stron były bardzo emocjonalne, przebijał z nich bardzo duży wzajemny żal. Ze strony powoda przebijała się wręcz wrogość zwłaszcza wobec K. R. (1). Matka małoletnich pozwanych również wykazywała do powoda niechęć. Było to bardzo przykre w odbiorze, ale z punktu widzenia dowodowego nie wpływało na istotę postępowania. Co się tyczy zeznań K. R. (1) to były one konkretne, szczerze i co ważne nie starała się wyolbrzymić potrzeb dzieci. Szczerze przyznała, że dzieci mają depresję, że boryka się z problemami wychowawczymi. To powód zarzucał pozwanej, że ta kupiła samochód, że dzieci nie chcą z nim mieć kontaktu itd. Powód, mówiąc o byłej małżonce o obowiązku alimentacyjnym wobec dzieci odnosiło się wrażenie, że mówił on jak o „swojej krzywdzie”, gdy tym czasem to z jego winy nastąpił rozkład pożycia małżeńskiego i został orzeczony rozwód, co wiązało określone konsekwencje na przyszłość i konieczność ponoszenia z tego tytułu odpowiedzialności. Powód podaje, że został „zmuszony” do

opuszczenia mieszkania, podczas gdy to orzeczeniem Sądu nakazano mu opuścić mieszkanie – z uwagi na jego rażąco naganne zachowanie.

Istota sporu sprowadzała się głównie do porównania sytuacji materialnej, możliwości zarobkowych stron z czasu orzekania w sprawie o rozwód i obecnie.

Na wstępie należy zaznaczyć, że w niniejszej sprawie powód swoje powództwo wywiódł w oparciu o art. 138 krio, który stanowi, iż „w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego”. Z brzmienia tego przepisu wynika jednoznacznie, że z żądaniem tym można wystąpić i domagać się zmiany orzeczenia lub umowy dotyczących obowiązku alimentacyjnego tylko w razie zmiany stosunków. Zmiana stosunków będąca przesłanką, o której mowa w cytowanym wyżej przepisie dotyczyć i obejmować musi zarówno usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, jak i możliwości zarobkowych i majątkowych osób zobowiązanych. Przez pojęcie "stosunków" w tym wypadku należy rozumieć okoliczności istotne z punktu widzenia ustawowych przesłanek obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu. Chodzi tu o te "stosunki", które zgodnie z art. 133 §1 krio i art. 135 krio stanowiły podstawę ustalenia, że dziecko znajduje się w sytuacji uprawniającej je do żądania alimentów od rodziców, i to w przyjętej w wyroku wysokości.

Co do pierwszej z tych okoliczności przesłankę stanowi niemożność samodzielnego utrzymania się przez dziecko i brak dochodów z jego majątku wystarczających na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Określenie wysokości alimentów od każdego z rodziców na rzecz dziecka stanowi wypadkową usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego, zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego oraz wkładu osobistych starań rodzica o utrzymanie i wychowanie dziecka. Zmiana, zatem "stosunków" tak pojmowanych, bez potrzeby zajmowania się zagadnieniami szczególnymi, jest zmianą okoliczności, od których zależy istnienie i zakres obowiązku alimentacyjnego (tak też Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 19 lipca 1974 r. II, CO 9/74).

W sposób odpowiedni w przedmiotowej sprawie miały zastosowanie art. 135 § 1 krio oraz art. 138 krio do małoletnich pozwanych i ich matki. Orzeczeniem zapadłym w sprawie o rozwód Sąd był związany. Podważanie przez powoda w pozwie oceny materiału dowodowego sprawy o rozwód było niedopuszczalne z prawnego punktu widzenia. Oceniając sytuację finansową powoda, koszty utrzymania i jego możliwości zarobkowe to w ocenie Sądu wbrew temu, co podnosił powód nie nastąpiła żadna istotna zmiana po jego stronie. Jeden z kredytów, który powód przedstawił był już zaciągnięty w trakcie sprawy o rozwód Nowym kredytem był kredyt zawarty na kwotę 2.543zł w dniu 5 października 2018r. a więc krótko po orzeczeniu sprawy o rozwód. Wysokość wynagrodzenia uległa zwiększeniu z kwoty 900zł – 1200zł do kwoty 1900zł netto. W tym miejscu Sąd akcentuje, że zeznania powoda na okoliczność swoich możliwości zarobkowych były bardzo oszczędne. Akcentował wyłącznie swoje potrzeby i trudną sytuację jego ojca, z którym mieszkał. Pominął faktyczne możliwości zarobkowe. Nie przedstawił żadnego dokumentu, że jego stan zdrowia uniemożliwia mu świadczenie pracy. Powód ma szereg umiejętności od rolnika po ślusarza, stolarza, lakiernika, które może wykorzystać. Przyznał na rozprawie w sprawie o rozwód, że może „przepija” w miesiącu 200zł. Obecnie zaprzeczył, że pije alkohol, więc ma do dyspozycji tą kwotę. Odnośnie pozwanej małoletniej D. R. to dziewczynka jest starsza, kontynuuje naukę, więc jej potrzeby absolutnie nie umniejszyły się. Okoliczności, że dziewczynka była na dyskotecę, że nie chce rozmawiać z ojcem nie stanowią przesłanek do zmiany obowiązku alimentacyjnego.

Inaczej przedstawia się sytuacja po stronie pozwanego małoletniego M. R.. Chłopiec nie kontynuuje nauki w szkole i zdecydował się już na zdobycie zawodu i podjął tzw. przyuczenie zawodowe w ramach, którego otrzymuje kwotę wynagrodzenia 190zł miesięcznie Po jego stronie nastąpiła zmiana stosunków, o których mowa w cytowanym przepisie 138 krio., która pozwala uwzględnić powództwo o obniżenie alimentów. Niewątpliwie kwota 190zł nie jest kwotą, z której cały czas jeszcze małoletni utrzymałby się, ale jest to kwota, w która w niewielkim zakresie może pokryć jego podstawowe potrzeby. Z tych względów na mocy cytowanych przepisów Sąd orzekł jak w pkt 1. Sad uznał mając na uwadze wiek M. i konieczność dostosowania się do nowych warunków zarówno jego jak i jego matki, że zasadne będzie obniżenie alimentów od dnia 1 marca 2019r.

O pkt 2 Sąd orzekł na mocy cytowanych przepisów a contrario.

Sąd zwolnił strony z uwagi na ich sytuację finansową od kosztów w sprawie.

Sędzia

/-/M.S.